

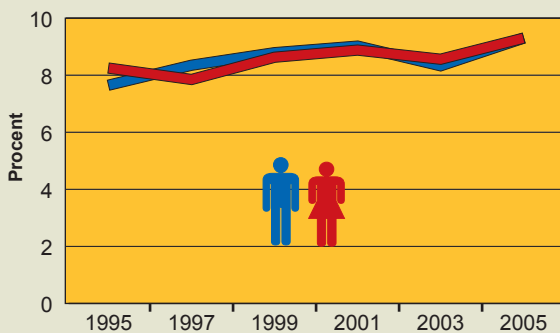
Mobbning & relationsproblem

Utgivet av Arbetsmiljöverket, Statistikenheten, 171 84 Solna
Telefon 08-730 90 49, växel 08-730 90 00, fax 08-730 98 43

E-post: arbetsmiljoverket@av.se
www.av.se

I arbetsmiljöundersökningen tillfrågas de som ingår i urvalet om de varit utsatta för personlig förföljelse genom elaka ord och handlingar från chefer eller arbetskamrater. I den senaste undersökningen angav drygt 9 procent av både män och kvinnor att de varit utsatta för detta. Andelen har ökat något jämfört med mitten på 1990-talet, se figur.

Andel som uppger att de varit utsatta för mobbning*) under de senaste 12 månaderna. 1995-2005

*) Personlig förföljelse genom elaka ord och handlingar från chefer eller arbetskamrater

Källa: Arbetsmiljöundersökningen AV/SCB

I Informationssystemet om Arbetssskador (ISA) kodas arbetsjukdomar enligt ett klassifikationssystem som rekommenderas av Eurostat. Här finns ingen kod specifikt för mobbning. Anmälda fall som orsakats av mobbning ingår i detta klassifikationsschema under beteckningen skador orsakade av relationsproblem. Huvuddelen av fallen som klassats som orsakade av relationsproblem till kolleger eller överordnade kan sägas bero på mobbning eller liknande (mobbning, kränkning, trakasserier, utfrysning m m). För åren 2004/2005 (sammantaget) anmäldes totalt 37 300 arbetsjukdomar. Av dessa angavs i 2 600 fall problem med relationer till kolleger eller överordnade som en orsak till skadan. 78 procent av fallen var kvinnor. Detta är en påtaglig skillnad jämfört med resultaten från arbetsmiljöundersökningen där andelen som anger att de varit utsatta för mobbning är ungefär lika stor bland kvinnor som män.

I tabellen visas de näringsgrenar som har högst relativ frekvens av arbetsskadeanmälningar där orsaken anges som relationsproblem till kolleger eller chefer.

Anmälda arbetsskador på grund av problem i relationer till kolleger eller chefer. År 2004/2005.

Antal anmälda fall samt antal fall per 1000 sysselsatta och år (relativ frekvens). Näringsgrenar med högst relativ frekvens. Endast näringsgrenar med fler än 20 anmälda fall ingår

Näringsgren	Antal anmälda skador	Relativ frekvens
Polisen	52	1.1
Enheter för omsorg och socialtjänst	775	1.0
Religiösa samfund och andra intresseorganisationer	68	0.7
Förvaltningsmyndigheter	173	0.6
Utbildningsväsendet	507	0.6
Arbetsförmedlingar och rekryteringsföretag	29	0.4
Sportanläggningar och idrottsföreningar	22	0.4
Städföretag	22	0.3
Konsultbyråer avseende företagsorganisation, information m.m.	23	0.2
Industri för motorfordon, släpfordon och påhängsvagn	24	0.2

Källa: Informationssystemet om arbetsskador/AV

Huvuddelen av de näringsgrenar som har högst frekvens drabbade gäller områden där man yrkesmässigt har kontakt med andra människor än de som är anställda på arbetsplatsen, exempelvis patienter, elever och klienter. Näringsgrenar inom den offentliga sektorn dominerar. Även arbetsmiljöundersökningen (åren 1999/2001/2003 sammanlagt) indikerar att mobbning är ett större problem i den offentliga sektorn, närmare 10 procent anger att de varit utsatta för personlig förföljelse, medan motsvarande siffra för den privata sektorn är drygt 8 procent. Skillnaden mellan sektorerna framstår dock inte så stor som man skulle kunna tro att den är baserat på tabellen ovan.

I Arbetsmiljöverkets enkätundersökning av arbetsmiljön i skolan för 11-åringar angav 8 procent att de under terminen känt sig mobbade av klasskamrater eller andra elever. 1 procent angav att de någon gång under terminen stannat hemma på grund av rädsla för att bli mobbade.